

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
78 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2018

Наукове видання

Збірник тез доповідей 78 наукової конференції викладачів академії
23 – 27 квітня 2018 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 12 від 24.04.2018 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Волков В.Е., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

Наразі в портовій галузі України є нагальна потреба оновлення основних фондів. Оскільки сьогодні портове господарство України перебуває у передкритичному стані: активна частина основних фондів, насамперед кранове господарство, вже відпрацювала всі можливі терміни, глибина і довжина причалів є недостатніми, 30 % причалів підлягають капітальному або профілактичному ремонту, близько 5 км хвилеломів та огорожувальних молів перебувають в аварійному стані тощо. Загальний середній рівень фізичного зношення портової інфраструктури оцінюється у понад 90 %. Власними силами держави та портів, без залучення на взаємовигідних умовах приватного капіталу, проблеми приведення глибин портів до рівня, необхідного для заходу великотоннажних суден, розбудови сучасних терміналів, оновлення припортової інфраструктури та кранового господарства не вирішити [4].

Отже, подальший розвиток морських портів України з метою збільшення якості та обсягів експортних поставок олійної продукції потребує розв'язання існуючих проблем шляхом залучення інвестицій в об'єкти портової інфраструктури на основі механізму державно-приватного партнерства: збільшення спеціалізованих причалів та перевантажувальних баз для олійних культур; провадження сучасних технологій виконання навантажувально-розвантажувальних робіт олійної продукції в морських портах; збільшення обсягів транспортування вітчизняними виробниками олійної продукції в інноваційній упаковці – флексітанках; акредитації контрольно-випробувальних лабораторій перевантажувальних терміналів відповідно до вимог ДСТУ ISO 17025 та їх оснащення високоточним обладнанням; підвищення кваліфікації працівників морських портів для обслуговування технологічних комплексів; подальшого розширення ринків збуту олійної продукції.

Врахування вищеперелічених заходів в рамках діяльності морських портів позитивно вплине на розвиток експортного потенціалу олійної промисловості, що сприятиме збільшенню надходжень валютної виручки та зміцненню конкурентних позицій на ринку.

Література

1. Асоціація «Укроліяпром» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukroilprom.org.ua/?q=node/182>
2. Вороной В. Итоги грузоперевалки за 2016 год в морских портах Украины. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://cfts.org.ua/blogs/itogi_gruzoperevalki_za_2016_god_v_morskikh_portakh_ukrainy_205.
3. Офіційний сайт АМПУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uspa.gov.ua/>.
4. Михайличенко К.М. Розвиток портової діяльності в контексті забезпечення національних інтересів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/spe_2016_115.

ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ АГРОПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЕТАП ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

**Кривоногова І.Г., к.е.н., старш. викл. кафедри управління бізнесом
Одеська національна академія харчових технологій**

Розвиток української економіки, орієнтований на підвищення ефективності виробництва на основі модернізації агропромислового комплексу країни передбачає створення і ефективно впровадження комплексних програмних дій, найбільш важливим компонентом яких є активізація інноваційно-інвестиційної діяльності, що відповідає соціально-економічним і виробничим пріоритетам, структурним реформам, що проводяться.

Поняття інноваційно-інвестиційної активності є по суті інтегральним і включає цілий комплекс факторів, дія яких сприяє активізації інноваційно-інвестиційних процесів і створює умови для залучення інвестиційних ресурсів для розробки, виробництва і реалізації інновацій.

Можливості підвищення інноваційно-інвестиційної активності суб'єктів господарювання визначаються двома складовими – інноваційно-інвестиційною привабливістю та інноваційно-інвестиційним потенціалом. Інноваційно-інвестиційна привабливість може бути визначена обсягом інвестицій, який можливо залучити у основний капітал підприємства виходячи з його інноваційно-інвестиційного потенціалу і фінансових ризиків. Інноваційно-інвестиційний потенціал є сукупністю потенційних фінансових ресурсів для інновацій, які постають у формі потенційного інноваційно-інвестиційного попиту, здатного перетворитися на реальний інвестиційний попит, що забезпечує відтворення на інноваційних засадах основного капіталу. Інноваційно-інвестиційний потенціал є джерелом для майбутніх інвестицій і постає у вигляді акумульованого доходу потенційного інвестору.

До процесу оцінки інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства доцільно включати наступні елементи:

1. Аналіз науково-технологічного доробку: наявність найновіших розробок, готових до запуску у виробництво; наявність у складі підприємства чи за аутсорсингом експериментальної бази; власні або придбані патенти, винаходи та промислові зразки; кількість оформлених заяв на раціоналізаторські винаходи; кількість спеціалістів, які займаються науково-технічною діяльністю.

2. Аналіз фінансово-економічного стану. Використання системи фінансово-економічних показників забезпечує різносторонню характеристику інноваційно-інвестиційної привабливості. Поряд з цим виникає і необхідність отримання комплексної оцінки її рівня. Найбільш загальне уявлення під час дослідження інноваційно-інвестиційної активності певної сукупності підприємств можна отримати на основі ранжування значень їхніх окремих показників. Для отримання узагальнюючої оцінки фінансово-економічного стану окремого підприємства слід використовувати кількісні значення показників, які характеризують різні його напрямки. Найчастіше, для отримання такої оцінки на базі комплексу показників рекомендується використовувати один з методів розрахунку середніх величин. Для отримання єдиної кількісної оцінки на основі системи показників запропонований спосіб, який дозволяє привести у зіставний вигляд різні за своїм економічним змістом показники інвестицій, – метод розрахунку багатомірних середніх, за якого інтегральний показник фінансово-економічного стану буде мати вигляд:

$$IP = E_{ee}(k_1 + k_2 + k_3 + k_4) + E_{fe}(k_5 + k_6 + \dots + k_{27}),$$

де E_{ee} – загальний показник економічної ефективності (багатомірні середні);

$$E_{ee} = \frac{\sum_{i=1}^n E_i}{n}, E_i = \frac{x_i}{x_0} - 1$$

x_i – середні значення показників економічної ефективності (продуктивність праці, фондівіддача, рентабельність продукції, оборотність оборотних коштів); x_0 – рекомендоване значення показника; E_{fe} – загальний показник фінансового стану підприємства;

$$E_{fe} = \frac{\sum_{i=1}^m E_i}{m}, E_i = \frac{x_i}{x_0} - 1$$

x_i – середні значення коефіцієнтів (показники ліквідності, оборотності прибутковості, ринкової вартості); $k_1 \dots k_{27}$ – усереднені коефіцієнти вагомості (ієрархії), $\sum k_i = 1$.

3. Аналіз економічної ефективності інвестування. Показники ефективності інноваційно-інвестиційних процесів мають подвійне значення: з одного боку вони є індикатором, а з іншого – стимулом до доцільного інвестування з його прагненням до інновацій та прогресивним змінам у інноваційно-інвестиційному середовищі. Сучасні методи оцінки інвестицій розрізняють наступні види показників ефективності інноваційно-інвестиційних проектів: чистий дисконтований дохід (NPV), рентабельність інвестицій (PI), внутрішня норма доходу (IRR) та строк окупності (PP).

4. Оцінка фінансових ризиків, яка включає ідентифікацію окремих видів фінансових ризиків, пов'язаних з інноваційно-інвестиційною діяльністю; оцінку ступеню ймовірності окремих фінансових ризиків; оцінку можливих фінансових втрат, пов'язаних із окремими ризиками; встановлення граничного значення рівню ризиків за окремими фінансовими операціями; профілактику окремих фінансових ризиків; внутрішнє страхування фінансових ризиків; оцінку ефективності страхування фінансових ризиків.

5. Визначення ринкової вартості підприємства. Дохідний підхід може бути визнаний універсальним для визначення вартості бізнесу для конкретного інвестора і дуже часто – для обґрунтування ринкової вартості – вартості у точці рівноваги попиту і пропозиції на відкритому ринку, тобто вартості для абстрактного покупця. У межах доходного підходу традиційно виокремлюють два основних методи: капіталізації і дисконтування. Зміст обох методів являє собою прогнозування майбутніх доходів підприємства та їх перетворення у показник поточної (дисконтованої) вартості. Головна відмінність методів полягає в тому, що при капіталізації використовується так званий репрезентативний дохід (чистий прибуток, прибуток до сплати податків, валовий прибуток) за один період часу (зазвичай рік) та перетворюється у показник поточної вартості – шляхом простого ділення на ставку капіталізації.

Інноваційно-інвестиційний потенціал підприємства доцільно розглядати як систему елементів, реалізація яких здійснюється через генерування відповідних ресурсів, необхідних і достатніх для забезпечення інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства:

— інноваційний потенціал (авторські права; проведені дослідження та розробки, доробки, патенти, ліцензії, ноу-хау; торгові марки, промислові зразки, товарні знаки тощо);

— інвестиційний потенціал (грошові кошти, валюта; цінні папери, паї, акції, облігації; векселі, кредити, позики; угоди, застави, страховки, гарантії тощо);

— виробничий потенціал (земля; будівлі та споруди; устаткування; технології; трудові ресурси необхідної кваліфікації і компетенції; управлінські ресурси (підприємницькі здібності, компетенції);

— інфраструктурний потенціал (інформаційні ресурси; глобальні мережі; корпоративна культура; комунікації; система безпеки);

— маркетинговий потенціал (контроль над певною долею ринку; задоволеність споживачів; якість продукції; якість і обсяг реклами; політика цін, сервісу, обслуговування).

Використання описаного підходу на етапі розробки стратегічних планів дозволяє промисловим підприємствам оцінити свою поточну ПА та врахувати ці показники під час прийняття рішень про спрямованість подальшого інноваційно-інвестиційного розвитку та уникнути нераціонального використання фінансово-економічних ресурсів.

ТОРГІВЛЯ ОБ'ЄКТАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

**Крупіна С.В., канд. екон. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

Однією з найважливіших сторін життя людини в сучасних умовах є інтелектуальна, творча діяльність, яка дає можливість реалізувати свої здібності, розум та талант. В умовах ринку результати інтелектуальної, творчої діяльності здатні стати товаром, який буде приносити дохід його творцю.

Не кожен результат інтелектуальної, творчої праці є інтелектуальною власністю. Інтелектуальна власність означає закріплені законом права на результати інтелектуальної діяльності у науковій, літературній, художній і виробничій сферах. Тобто права належать не до матеріального об'єкта, а до відображеної в ньому інформації.

Поняття інтелектуальної власності вперше введено Стокгольмською конвенцією 1967 року, яка заснувала Всесвітню організацію інтелектуальної власності. Це поняття, згідно з

СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІКА ПРОМИСЛОВОСТІ»

ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	
Кулаковська Т.А.	252
КЛАСТЕРИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ	
Самофатова В.А.	253
ФЕНОМЕН УКРАЇНИ ЯК РУРАЛЬНОЇ КРАЇНИ	
Павлов О.І.	254
СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ПИВОВАРНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Яблонська Н.В.	255
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВЕРТИКАЛЬНО ІНТЕГРОВАНИХ АГРОПРОМИСЛОВИХ ХОЛДИНГІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
Дідух С.М.	256
ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Лобочька Л.Л., Фрум О.І.	258
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ОЦІНКИ РОЗВИТКУ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Магденко С.О.	260
ПЕРЕВАГИ ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО СЕГМЕНТУ РИНКУ ПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	
Мартинюк О.М.	261

СЕКЦІЯ «УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ»

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ХЛІБОПЕКАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	
Басюркіна Н.Й.	263
КЛІЄНТСЬКІ ПРИВІЛЕЇ В ПРОГРАМАХ ЛОЯЛЬНОСТІ	
Бровкіна Ю.О.	265
СПОЖИВЧІ ІННОВАЦІЇ, ОРІЄНТОВАНІ НА БРЕНД	
Вігуржинська С.Ю., Колесник В.І.	266
ПОТЕНЦІАЛ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	
Карпінська Г.В.	267
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	
Константинова Т.В.	269
ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОРТІВ В КОНТЕКСТІ ПОТРЕБ ОЛІЙНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Горбаченко С.А.	271
ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ АГРОПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЕТАП ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	
Кривоногова І.Г.	272
ТОРГІВЛЯ ОБ'ЄКТАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	
Крупіна С.В.	274
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ «SHARE ECONOMY»	
Свистун Т.В.	276
ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ РИЗИКІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ: МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ	
Шалений В.А.	277
ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ БІОСФЕРИ В УКРАЇНІ	
Немченко Г.В.	279

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМИЦТВО І ТОРГІВЛЯ»

ЕВОЛЮЦІЯ ПОНЯТТЯ «ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА» В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ЗМІН	
Кордзя Н.Р., Сгоров Б.В.	280
КОНЦЕПЦІЯ ОБРАЗУ ПРОДУКЦІЇ В РЕКЛАМІ У ВІДПОВІДНОСТІ З СПОЖИВЧИМИ ПОТРЕБАМИ І ЗАПИТАМИ	
Мардар М.Р., Устенко І.А., Статєва М.С.	282
ДОСЛІДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СПОЖИВАЧІВ ВІНА	
Брайко М.Г., Голубьонкова О.О.	285
ДОСВІД ВИЖИВАННЯ ВІНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ В КРИЗОВИХ УМОВАХ НА ПРИКЛАДІ ПрАТ «ОДЕСАВИНПРОМ»	
Голодониюк О.М.	286